

Nr 221

Av herrar Nilsson i Svalöv och Nilsson i Bästekille, om vidgad rätt för jordbrukare att vid beskattning åtnjuta värdeminskningsavdrag för kostnader för maskiner och redskap i jordbrukets drift.

Ett led i jordbrukets rationalisering är en ökad mekanisering inom jordbruksdriften. Härvid får i regel anskaffas maskiner och redskap av olika slag, vartill motsvarighet vid jordbruket ej tidigare förefunnits. Så inköpes exempelvis i stor utsträckning traktorer, skördetröskor, gödselspridare m. m. vid ett stort antal jordbruk av olika storleksordningar.

En väl planlagd mekanisering vid jordbruket nedbringar i regel jordbrukets driftkostnader. Att få jordbrukets driftkostnader så låga som möjligt är av intresse såväl för jordbrukarna själva som för konsumenterna. En utveckling i kostnadssänkande riktning bör därför på alla sätt befrämjas.

En mekanisering i önskvärd omfattning vid våra jordbruk motverkas emellertid till viss del av rådande skattelagstiftning. Enligt 22 § kommunalskattelagen är nämligen kostnad för nyanskaffning av maskiner och redskap, vartill motsvarighet icke tidigare funnits vid jordbruket, ej avdragsgill vid beräklandet av nettointäkten av jordbruk enligt kontantprincipen. Detta har till följd att mången jordbrukare icke anser sig ha råd till att företa ifrågavarande investering för att åstadkomma en rationell jordbruksdrift. Berörda bestämmelse i kommunalskattelagen leder också till att de jordbrukare som deklarerar nettointäkten av jordbruksfastigheten efter kontantprincipen mången gång ej erhåller avdrag för de verkliga kostnaderna för intäkternas förvärvande. Detta blir fallet för alla de jordbrukare som inköpt maskiner och redskap och som ej utbyter dessa under sin återstående tid som jordbrukare.

För att komma i åtnjutande av avdragsrätt för nyanskaffade maskiner och redskap har visserligen lantbrukarna numera möjligheter att redovisa nettointäkten av jordbruksfastigheten efter bokföringsmässiga grunder. De bestämmelser som legat till grund för en sådan redovisning har emellertid i vissa avseenden blivit så utformade, att jordbrukarna därvidlag kommit i sämre ställning än andra företagare, som redovisar sin intäkt efter bokföringsmässiga grunder. Detta har medfört att jordbrukarna ej anser sig kunna övergå till denna redovisningsmetod.

I anslutning till vad vi anfört synes det oss att, om jordbrukets rationalisering ej skall motverkas, avdragsrätt borde i fråga om anskaffningskostnaderna för inköpta maskiner och redskap införas för alla jordbrukare, oavsett vilken redovisningsmetod de än använder sig av vid framräklandet av nettointäkten.

Det lämpligaste sättet att i praktiken genomföra full avdragsrätt för inköp av inventarier för jordbrukets behov synes oss vara att i detta avseende göra ett avsteg från den s. k. kontantprincipen och — oavsett att icke bokföringsmässiga grunder tillämpas för deklarationen i övrigt — medge årliga avskrivningar enligt bunden avskrivningsplan som bifogas deklarationen. Genom avskrivningsplanen erhålles kontroll på storleken av avskrivningen, och vid försäljningen av ifrågavarande redskap och maskiner kan eventuella återvunna avskrivningar bli föremål för beskattning. En avskrivningsrätt enligt bunden plan skulle också bidra till att skapa en viss resultatutjämnning mellan olika beskattningsår.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning om att vid beräkandet av den skattepliktiga intäkten av jordbruksfastighet värdeminskningsskatt enligt bunden avskrivningsplan måtte medgivas för kostnader för maskiner och redskap, som användes i jordbrukets drift, även då redovisningen av nettointäkten sker efter den s. k. kontantprincipen.

Stockholm den 26 januari 1956

Eric Nilsson

i Svalöv

Jöns Nilsson

i Båstekille